

Električna energija

Vse stroje, ki smo jih do sedaj uporabljali v tehnični delavnici poganja električna energija. Tudi v prometu se električna energija čedalje bolj uveljavlja za pogon vozil. Električna energija je dandanes nepogrešljiva za življenje in delo ljudi na vseh področjih.

Kriteriji učnega uspeha

- Električno napetost razumem kot lastnost vira, da poganja električni tok, poznam enoto zanjo in opišem nevarnosti električnega toka.
- Razložim pomen električne energije za razvoj civilizacije in vpliv njene proizvodnje na obremenitev okolja.
- Predstavim možnosti za alternativno pridobivanje električne energije.

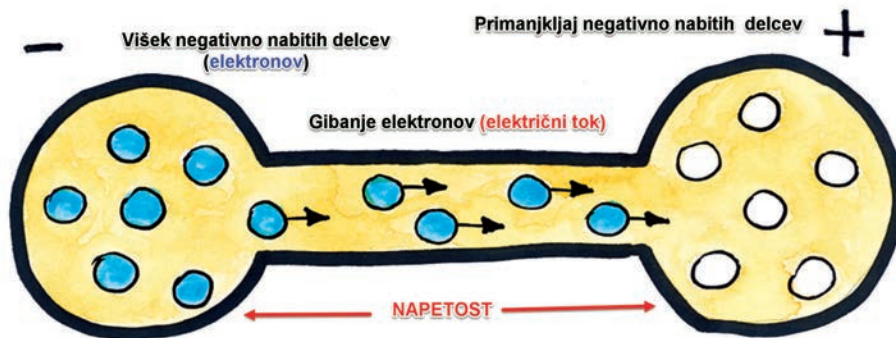
1. Kaj je električna energija in kaj je lahko vir električne energije?

Shema napetosti in električnega toka

Električna napetost poganja električni tok skozi različne naprave. Ko steče električni tok, se lahko v napravi pojavi učinek električnega toka v obliki svetlobe, toplote, magnetne sile ali kemičnih učinkov.

Pomen znakov:

- toplotni učinek
- svetlobni učinek
- magnetni učinek
- učinek vrtenja (magnetni učinek)
- elektronska naprava

1. Pri napravah, naštetih v tabeli, označi, kakšne učinke opazimo pri njihovem delovanju.

pralni stroj					
baterijska svetilka					
sušilnik za lase					
varilni aparat					
žarnica v stanovanju					

usmernik za polnjenje mobilnega telefona					
radijski sprejemnik					
zvočnik					
električni brivnik					
priprava za rezanje stiropora					
sirena na motornem kolesu					
neonska svetilka					
prenosni predvajalnik					

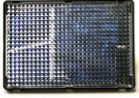

Viri električnega toka

Poglej oznake na priključkih virov. Na nekaterih virih so priključki označeni s + in -. To so **viri enosmerne napetosti** in poganjajo **enosmerni tok**. Viri, ki so označeni z znakom ~, so viri **izmenične napetosti** in poganjajo **izmenični tok**.

Električno napetost označimo z U in jo merimo v voltih [V].

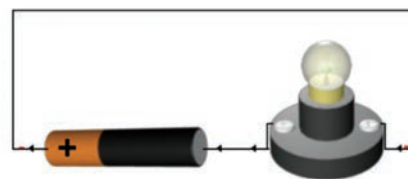
1. V spodnjo tabelo:

- zapiši napetost posameznega vira,
- z - ali ~ označi, če vir poganja enosmerni ali izmenični tok,
- z znakom ⚡ označi vire, ki so nevarni za človeški organizem,
- navedi primere uporabe posameznega vira.

Vir						
Napetost [V]					6 V	
Enosmerni ali izmenični tok (- ali ~)					~	
Nevarnost					je ni	
Uporaba					ročni generatorji (luči), stara kolesa	

2. Sestavi električni krog z žarnico in različnimi viri. Zapiši napetost vira in oceni, kako žarnica sveti (0, ko ne sveti, ali 5, če sveti najbolj).

Vir	Napetost [V]	Kako žarnica sveti?
		0 1 2 3 4 5
		0 1 2 3 4 5
		0 1 2 3 4 5

ilustracija vezja